

XV МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ

ПРОГРАММА
СПИСОК УЧАСТНИКОВ

Закарпатская область
УКРАИНА
22—26 февраля 2010

11.30 – 11.45	ОСНОВНЫЕ ОСОБЕННОСТИ МАДРИДСКОЙ СИСТЕМЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ РЕГИСТРАЦИИ ЗНАКОВ ДЛЯ ТОВАРОВ И УСЛУГ Сушинова С.Н. , начальник отдела, Украинский институт промышленной собственности
11.45 – 12.00	КАК ПЕРЕДАТЬ ПРАВА НА ПОЛУЧЕНИЕ СВИДЕТЕЛЬСТВА ПО ЗАЯВКЕ (ПРОЦЕДУРА И ПРОБЛЕМЫ) Плотникова Л.В. , начальник отдела, Украинский институт промышленной собственности
12.00 – 12.30	МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ОТНОСИТЕЛЬНО ПРЕДОТВРАЩЕ- НИЯ ПАРАЗИТИЧЕСКОГО МАРКЕТИНГА Василенко М.А. , заместитель начальника отделения, Украинский институт промышленной собственности
12.30 – 12.45	ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОЙ ОХРАНЫ ФИРМЕННЫХ НАИМЕНОВАНИЙ В УКРАИНЕ Романадзе Л.Д. , начальник юридического отдела, Управление архитектуры и градостроительства, Одесский городской совет
12.45 – 13.00	<i>ОБЩАЯ ДИСКУССИЯ</i>
13.00 – 14.30	<i>ПЕРЕРЫВ (ОБЕД)</i>

Второй день конференции**среда – 24 февраля**

СЕКЦИЯ № 3	(зал № 2, гостиница «Квитка Закарпаття»)
14.30 – 17.30	ЗАЩИТА ПРАВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ В АДМИНИСТРАТИВНОМ И СУДЕБНОМ ПОРЯДКЕ
<i>Ведущие:</i>	Глухивський Л.И. , первый заместитель директора, Украинский институт промышленной собственности Шатова И.А. , начальник отдела, Государственный департамент интеллектуальной собственности
14.30 – 14.45	ЗАЩИТА ПРАВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ И АДМИНИСТРАТИВНОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ В ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ СФЕРЕ Шатова И.А. , начальник отдела, Государственный департамент интеллектуальной собственности
14.45 – 15.00	НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ЗАЩИТЫ ПРАВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ НА ИЗОБРЕТЕНИЕ (ПОЛЕЗНУЮ МОДЕЛЬ) Мамуня А.С. , старший юрист, адвокат, компания «Василь Кисиль и партнеры»
15.00 – 15.15	АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИВЛЕЧЕНИЯ К УЧАСТИЮ В ДЕЛЕ НАДЛЕЖАЩЕГО ОТВЕТЧИКА В СЛУЧАЕ ЛИКВИДАЦИИ ОТВЕТЧИКА – ЮРИДИЧЕСКОГО ЛИЦА Жухевич О.В. , начальник отдела, компания «Городисский и партнеры»

97.	ПРИКОРДОНЬИ
Дмитрий Васильевич
УКРАИНА	директор, Коалиция исполнителей и продюсеров
Украины, г. Киев
98.	ПРОДЖЕР
Энди
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ	заместитель Генерального секретаря, Британский
союз исполнителей (BAEA), г. Лондон
99.	ПУСТОВИТ Тарас Сергеевич
УКРАИНА	начальник отдела, Украинский институт промышлен-
ной собственности, г. Киев
100.	РАЙЛЯН Татьяна
РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА	эксперт отдела международных товарных знаков,
Государственное агентство по интеллектуальной
собственности, г. Кишинэу
101.	РЕЙНАРТ Ийя Матвеевна
УКРАИНА	заместитель председателя, Печерский районный суд,
г. Киев
102.	РОМАНАДЗЕ
Луиза Джумберовна, к.ю.н.
УКРАИНА	начальник юридического отдела Управления архитек-
туры и градостроительства, Одесский городской совет,
г. Одесса
103.	РОМАНОВСКАЯ
Ирина Николаевна
УКРАИНА	главный специалист, Украинский институт промышлен-
ной собственности, г. Киев
104.	РЫСАК Владимир Михайлович
УКРАИНА	начальник отдела, Украинский институт промышлен-
ной собственности, г. Киев
105.	САВЕРЧЕНКО
Елена Александровна
УКРАИНА	начальник отделения экономического регулирования
промышленной собственности, Украинский институт
промышленной собственности, г. Киев
106.	САВЧЕНКО
Валентина Борисовна
УКРАИНА	начальник отдела, Украинский институт промышлен-
ной собственности, г. Киев
107.	САФОНОВ
Тарас Анатольевич
УКРАИНА	эксперт I категории, Украинский институт промышлен-
ной собственности, г. Киев
108.	СЕМЕНОВ
Сергей Анатольевич
FIAPF	генеральный директор, юридическая фирма «ФТМ
Энтертейнмент», региональный представитель Между-
народной федерации ассоциаций кинопродюсеров
(FIAPF), г. Москва
109.	СЕРГЕЕВ
Александр Петрович
РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ	заведующий кафедрой гражданского права, юридичес-
кий факультет, Государственный университет эконо-
мики и финансов, г. Санкт-Петербург
110.	СЕРГИЕНКО
Роман Викторович
УКРАИНА	директор департамента права, Украинский союз
промышленников и предпринимателей, г. Киев
111.	СИТКО Алена Петровна
УКРАИНА	юрист, Всеукраинское объединение «Батьківщина»,
г. Киев
112.	СКРЫНЬКА
Дмитрий Васильевич, к.ю.н.
УКРАИНА	региональный юрист по Украине Программы развития
коммерческого права, Департамент торговли США,
г. Киев

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ДЕПАРТАМЕНТ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ
МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ

**XV МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ
КОНФЕРЕНЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ»**

МАТЕРИАЛЫ ВЫСТУПЛЕНИЙ

Закарпатская область
УКРАИНА
22—26 февраля 2010г.

РОМАНАДЗЕ Л.Д.,
начальник юридичного відділу
Управління архітектури та містобудування
Одеської міської ради

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ КОМЕРЦІЙНИХ (ФІРМОВИХ) НАЙМЕНУВАНЬ В УКРАЇНІ

Термін "комерційне найменування" був вперше введений до законодавства України Цивільним кодексом України від 16.01.2003 р. № 435-IV. До прийняття Цивільного кодексу України використовувались два терміни: "найменування юридичної особи" та "фірмове найменування". Єдиним актом, що містив норми щодо використання фірмових найменувань була постанова Центрального виконавчого комітету СРСР та Ради народних комісарів від 22.06.1927 р. "Про введення в дію Положення про фірму" (із змінами та доповненнями), яка визначала правові засади діяльності фірм різних організаційно-правових форм. Згідно з листом Вищого господарського суду України від 14.01.2004 р. N 05-3/31 у зв'язку з прийняттям Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України від 16 січня 2003 р. N 436-IV, якими врегульовано питання про право інтелектуальної власності на комерційне найменування, з 1 січня 2004 року в Україні не застосовується зазначене Положення про фірму. Незважаючи на прийняття зазначених кодексів комерційні найменування є одними із небагатьох об'єктів, правовий режим яких досі потребує законодавчого удосконалення. На відміну від більшості інших об'єктів інтелектуальної власності (торговельні марки, промислові зразки, винаходи, корисні моделі, об'єкти авторського та суміжних прав) правове регулювання комерційних найменувань не здійснюється ніякими спеціальними законами. Хоча окремі посилання на комерційні найменування містяться в деяких нормативно-правових актах України, зокрема у Кримінальному кодексі України від 5 квітня 2001 р. N 2341-III (із змінами та доповненнями), Законі України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII (із змінами та доповненнями),

Законі України "Про захист від недобросовісної конкуренції" від 7 червня 1996 р. N 236/96-ВР (із змінами та доповненнями) тощо.

Відповідно до Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (надалі за текстом - "Паризька конвенція") комерційні найменування є об'єктами промислової власності.

Комерційні найменування наряду із торговельними марками та географічними зазначеннями є засобами індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

Статтею 489 Цивільного кодексу України передбачені дві умови отримання правової охорони. По-перше, комерційне найменування має надавати можливість вирізнити одну особу з поміж інших. Тобто виконувати дискримінаційну функцію.

По-друге, комерційне найменування особи не повинно вводити в оману споживачів щодо справжньої її діяльності. Тобто виконувати запобіжну функцію. Особи можуть мати однакові комерційні найменування, якщо це не вводить в оману споживачів щодо товарів, які вони виробляють та (або) реалізують, та послуг, які ними надаються.

Додатково, деякі вчені виділяють також умову новизни та незмінності комерційного найменування.

Ієвіня О.В., Мироненко В.П., Павловська Н.В. та Пилипенко С.А. виділяють також принципи комерційного найменування: істинність, виключність та постійність.

Правовій охороні підлягає як повне, так і скорочене комерційне найменування суб'єкта господарювання, якщо воно фактично використовується ним у господарському обігу.

У зв'язку з відсутністю достатнього правового регулювання комерційних найменувань, на теперішній час в Україні існує чимало проблемних питань, які є предметом палких

спорів серед українських фахівців у сфері інтелектуальної власності.

Дискусії ведуться стосовно суб'єктів прав на комерційне найменування. В Цивільному кодексі України використовується термін "особи", що виходячи із змісту розділу II Книги першої Цивільного кодексу України може використовуватися для позначення як юридичних, так і фізичних осіб, в тому числі підприємців. При цьому в ст. 90 Цивільного кодексу України міститься обмеження відносно того, що комерційні найменування можуть мати лише підприємницькі товариства. Товариства, які здійснюють підприємницьку діяльність з метою одержання прибутку та наступного його розподілу між учасниками (підприємницькі товариства), можуть бути створені лише як господарські товариства (повне товариство, командитне товариство, товариство з обмеженою або додатковою відповідальністю, акціонерне товариство) або виробничі кооперативи. Судова практика, що склалася на теперішній час в господарських судах, базується саме на вказаному обмеженні. Так, у п. 4 Оглядового листа Вищого господарського суду України «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності» від 14.12.2007 N 01-8/974 наводиться посилання на справу за позовом Адвокатського об'єднання про заборону суб'єкту підприємницької діяльності - фізичній особі використовувати в своїй діяльності у сфері права вивіску "Юридична консультація", що з посиланням на приписи статей 16, 23, 50, 51, 90, 431, 432, 489-491 Цивільного кодексу України мотивувало необхідністю захисту його права на комерційне найменування. В задоволенні позову було відмовлено з посиланням на те, що відповідно до абзацу першого частини другої статті 90 Цивільного кодексу України комерційне (фірмове) найменування може мати юридична особа, що є підприємницьким товариством. Згідно зі статтею 42 Господарського кодексу України підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господа-

рювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку. При цьому за приписами статті 1 Закону України "Про адвокатуру" адвокатура України є добровільним професійним громадським об'єднанням, покликаним згідно з Конституцією України сприяти захисту прав, свобод та представляти законні інтереси громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, юридичних осіб, подавати їм іншу юридичну допомогу. Відповідно до пункту 2.1 статуту позивача, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України на виконання приписів статті 4 Закону України "Про адвокатуру", метою діяльності адвокатського об'єднання є створення найбільш сприятливих умов для успішної роботи професійної діяльності адвокатів-партнерів, сприяння розбудові демократичної правової держави, захисту міжнародно визнаних прав та свобод людини, становленню ринкових відносин в Україні. Тобто судом було встановлено, що позивач, не будучи підприємницьким товариством, не є суб'єктом права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Позиція Вищого господарського суду щодо вирішення окремих питань захисту прав інтелектуальної власності на комерційні найменування викладена також у Оглядовому листі від 17.04.2006 р. N 01-8/845 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист права власності на комерційне найменування (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)».

Господарський кодекс України ст. 159 встановлює, що права на комерційне найменування можуть належати лише суб'єктам господарювання, тобто юридичним особам та громадянам-підприємцям. При цьому в якості комерційного позначення громадянином-підприємцем може бути заявлене своє прізвище або ім'я.

Невизначеним також є питання включення до комерційного найменування організаційно-правової форми юридичної особи.

Відомості про комерційне найменування суб'єкта господарювання можуть вноситися

за його поданням до реєстрів, порядок ведення яких встановлюється законом. В Україні поки що не існує спеціального реєстру комерційних найменувань. На теперішній час використання комерційних найменувань фактично зведено до використання найменувань юридичної особи, які вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців відповідно до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців" від 15 травня 2003 р. N 755-IV (із змінами та доповненнями). Однак, як вбачається зі ст. 90 Цивільного кодексу України, найменування юридичної особи та комерційне найменування є різними правовими категоріями. Так, найменування юридичної особи - це обов'язок юридичної особи, а комерційне найменування - право підприємницького товариства. Суб'єкт господарювання, комерційне найменування якого було включено до реєстру раніше, має пріоритетне право захисту перед будь-яким іншим суб'єктом, тобто комерційне найменування якого включено до реєстру пізніше.

Статтю 8 Паризької конвенції встановлено, що фірмові найменування охороняється в усіх країнах Союзу без обов'язкового подання заявки чи реєстрації і незалежно від того, чи є воно частиною торговельної марки. Зазначеному цілком відповідає положення ст. 489 Цивільного кодексу України згідно з якою право інтелектуальної власності на комерційне найменування охороняється без обов'язкового подання заявки на нього чи його реєстрації і незалежно від того, є чи не є комерційне найменування частиною торговельної марки. У разі якщо комерційне найменування суб'єкта господарювання є елементом його торговельної марки, то здійснюється правова охорона і комерційного найменування, і торговельної марки.

Під майновими правами інтелектуальної власності на комерційне найменування прийнято розуміти права учасників цивільного обороту передбачені ст. 490 Цивільного кодексу України, а саме:

— право на використання комерційного найменування;

— право перешкоджати іншим особам неправомірно використовувати комерційне найменування, в тому числі забороняти таке використання;

— інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

Суть цих майнових прав полягає в тому, що особі гарантується можливість виступати в цивільному обороті під власним комерційним найменуванням та захищати свої права у встановленому порядку.

Зазначені майнові права можуть реалізовуватися в різних формах, зокрема під час укладення цивільно-правових угод, пропонування товарів (послуг) для продажу, захисту порушених прав, здійснення інших юридичних дій. Комерційні найменування можуть використовуватися шляхом їх розміщення в діловій документації, рекламі, мережі Інтернет, на товарах, упаковці, вивісках, етикетках тощо.

Не допускається неправомірне використання чужого комерційного найменування. Такі дії визнаються чинним законодавством України недобросовісною конкуренцією. Згідно зі ст. 20 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції" вчинення дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладання Антимонопольним комітетом України штрафів в установленому порядку, а також адміністративну, цивільну та кримінальну відповідальність. Правопорушник може бути притягнутий до адміністративної відповідальності відповідно до ст. 512 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. N 8073-X (із змінами та доповненнями). Стаття 229 Кримінального кодексу України передбачає можливість притягнення винної особи до кримінальної відповідальності за умови заподіяння матеріальної шкоди у значному та більших розмірах. При цьому матеріальна шкода вважається завданою в значному розмірі, якщо її розмір у двадцять і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у великому розмірі - якщо її розмір у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а завданою в особливо великому розмірі -

якщо її розмір у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Особа, права якої на комерційне найменування порушені, може також звернутися до суду для захисту своїх прав цивільно-правовими способами.

Особа, яка використовує чуже комерційне найменування, на вимогу його власника зобов'язана припинити таке використання і відшкодувати завдані збитки.

Використання у комерційному найменуванні власного імені фізичної особи не визнається неправомірним, якщо до власного імені додається який-небудь відмітний елемент, що виключає змішування з діяльністю іншого господарюючого суб'єкта (підприємця).

Права на комерційне найменування є чинними з моменту його першого використання та діють безстроково.

Враховуючи те, що майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування належать до невідчужуваних прав, їх чинність припиняється разом із припиненням діяльності особи, зокрема у разі ліквідації юридичної особи. Хоча перелік підстав для припинення майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування, наведений у ст. 491 Цивільного кодексу України не є вичерпним, на теперішній час законодавство України не містить інших підстав для цього.

Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування можуть бути передані іншій особі лише разом з цілісним

майновим комплексом особи, якій ці права належать, або його відповідною частиною. Передача цілісного майнового комплексу здійснюється особою, якій ці права належать на підставі цивільно-правових угод. Передача цілісного майнового комплексу також може бути здійснена в порядку продажу майна боржника в процедурі санації. Відповідно до ст. 19 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" від 14 травня 1992р. N 2343-XII (із змінами та доповненнями) з метою відновлення платоспроможності та задоволення вимог кредиторів боржника план санації може передбачати продаж майна боржника недержавної власності як цілісного майнового комплексу. При продажу майна боржника недержавної власності як цілісного майнового комплексу в установленому порядку відчужуються всі види майна, призначеного для здійснення підприємницької діяльності боржника, у тому числі приміщення, споруди, обладнання, інвентар, сировина, продукція, права вимоги, права на знаки (позначення), що індивідуалізують боржника, його продукцію (роботи, послуги) (фірмове найменування, знаки для товарів і послуг), інші права, які належать боржнику, за винятком прав і обов'язків, які не можуть бути передані іншим особам.

Таким чином, на теперішній час в Україні існує чимало проблем правової охорони комерційних (фірмових) найменувань, однак, усі вони можуть бути розв'язані завдяки законодавчому врегулюванню.

ДАНИЛОВА О.В. Преимущества многозвенной формулы изобретения.....	192
ЧУЯН Ю.В. Проблемы недостаточной совокупности существенных признаков в формуле изобретения для достижения указанного заявителем технического результата.....	196
КУЧЕРЕНКО Е.В. Функциональные и альтернативные признаки формулы изобретения в области химии ..	201
ШВЕЦ В.А. Обобщенные признаки и подтверждение их правомерности в материалах заявки.....	206
ТОМАЧИНСКИЙ С.Н. Установление изобретательского уровня при рассмотрении заявок на изобретения, объектом которых являются химические соединения.....	211
ЛОГВИНЕНКО В.В. Практика и особенности проведения экспертизы изобретений в области пищевой промышленности.....	217
РОМАНОВСЬКА І. Актуальні питання сплати зборів за підтримання чинності патентів України на винаходи та корисні моделі	219
ТРИНКОЛЕНКО А.В. Развитие государственной системы правовой охраны интеллектуальной собственности в республике Казахстан	222
БАТЫРБЕКОВА А.Б. Развитие и изменение законодательства в сфере защиты объекта интеллектуальной собственности – изобретения.....	226
АРТЫКОВА А.К. Правовая охрана товарных знаков, знаков обслуживания в Казахстане	228
РАЙЛЯН Т. Охрана товарного знака в Республике Молдова.....	230
ЛЕВИЧЕВА Е.Д., КРИВОШЕЙ С.Т. Актуальные проблемы усовершенствования подзаконных нормативно-правовых актов относительно знаков для товаров и услуг. Разработка проектов Правил составления и подачи заявки на знак для товаров и услуг и Правил проведения экспертизы заявки на знак для товаров и услуг и знака по международной регистрации.....	235
ЛЯСКОВСЬКА Т.Г., АРТЕМОВА С.А. Про необхідність внесення змін до Закону України “Про охорону прав на промислові зразки”.....	239
ПЛОТНИКОВА Л.В. Як передати права на одержання свідоцтва за заявкою (процедура та проблеми)	242
СУХІНОВА С.М. Основні особливості Мадридської системи міжнародної реєстрації знаків для товарів і послуг.....	244
МАРАЧ Л. Порядок внесення відомостей до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів та послуг і змін до них.....	254
РОМАНДЗЕ Л.Д. Проблеми правової охорони комерційних (фірмових) найменувань в Україні	257
ВАСИЛЕНКО М.О. Методичні рекомендації щодо запобігання паразитичному маркетингу.....	261
ГОРБИК Ю.А. Практика Апелляционной палаты Государственного департамента интеллектуальной собственности относительно рассмотрения заявлений о признании знаков хорошо известными в Украине	264
КОСТЕНКО І.А. Практика розгляду Апеляційною палатою заперечень проти рішень Державного департаменту інтелектуальної власності, предметом яких є позначення, що суперечать публічному порядку, принципам гуманності і моралі.....	267
ТЕНЬОВА О.О. Практика розгляду заперечень проти рішень Державного департаменту інтелектуальної власності щодо набуття прав на винаходи та корисні моделі.....	273
ШАТОВА И. Защита прав интеллектуальной собственности и административное регулирование в фармацевтической сфере (проблемные вопросы).....	277
МАМУНЯ О. Деякі проблемні питання захисту прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) ...	280
ЖУХЕВИЧ О.В. Актуальні проблеми залучення до участі у справі належного відповідача у разі ліквідації відповідача-юридичної особи	283
ПОТОЦЬКИЙ М.Ю. Позовна давність у справах про визнання недійсними охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності	287
ЛУШНИКОВА Т.М., ІОРДАНОВА Ю.Д. Експертне дослідження комерційної таємниці.....	293
ПАРХЕТА О.А. Формування облікової політики підприємств, установ та організацій з точки зору нематеріальних активів: нормативно-правове регулювання питань інвентаризації, бухгалтерського обліку, оцінки об'єктів права інтелектуальної власності.....	296
ФУРСА В.М. Зарубежный опыт страхования результатов интеллектуальной деятельности и проблемы его применения в Украине.....	298
БУТЯЄВА Н.В. Використання патентної статистики як індикатора ефективності інноваційного розвитку	304